

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2020/460**z 30. marca 2020,****ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) č. 508/2014, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na mobilizáciu investícií v systémoch zdravotnej starostlivosti členských štátov a v iných odvetviach ich hospodárstiev v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19 (Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 43 ods. 2, články 177 a 178,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

po porade s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) Členské štáty sú mimoriadnym spôsobom zasiahnuté dôsledkami výskytu ochorenia COVID-19. Súčasná kríza v oblasti verejného zdravia brzdí rast v členských štátoch, čo zase zhoršuje závažný nedostatok likvidity v dôsledku náhleho a výrazného zvýšenia verejných investícií potrebných v ich systémoch zdravotnej starostlivosti a iných odvetviach ich hospodárstiev. To vyvolalo výnimočnú situáciu, ktorú je potrebné riešiť prostredníctvom osobitných opatrení.
- (2) Je nevyhnutné, aby nedostatok likvidity a verejných prostriedkov v členských štátoch nebrzdil investície v rámci programov, ktoré sú podporované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“), Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) a Kohézneho fondu (ďalej len „KF“) (ďalej spolu len „fondy“) a z Európskeho námorného a rybárskeho fondu (ďalej len „ENRF“) a ktoré sú potrebné na boj proti výskytu ochorenia COVID-19.
- (3) V snahe reagovať na vplyv krízy v oblasti verejného zdravia by sa z EFRR malo v prípade potreby ako dočasné opatrenie podporovať financovanie prevádzkového kapitálu pre malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“) s cieľom zabezpečiť účinnú reakciu na krízu v oblasti verejného zdravia.
- (4) Na účely reakcie na vplyv krízy v oblasti verejného zdravia by investičná priorita EFRR na posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií mala pokrývať investície do produktov a služieb potrebné na podporu kapacít reakcie na krízu v oblasti zdravotných služieb.
- (5) S cieľom umožniť väčšiu flexibilitu pri boji s výskytom ochorenia COVID-19 by sa členským štátom mala poskytnúť väčšia flexibilita pri vykonávaní programov a v prípade zmien v operačných programoch by sa mal stanoviť zjednodušený postup, ktorý si nevyžaduje rozhodnutie Komisie. Informácie o takýchto zmenách, ktoré sa majú predkladať Komisii, by sa mali objasniť.
- (6) V snahe reagovať na vplyv krízy v oblasti verejného zdravia by finančné nástroje, ktoré sú financované z fondov, mali takisto v prípade potreby ako dočasné opatrenie poskytovať podporu vo forme prevádzkového kapitálu pre MSP s cieľom zabezpečiť účinnú reakciu na krízu v oblasti verejného zdravia.
- (7) S cieľom poskytnúť okamžitú reakciu na vplyv krízy v oblasti verejného zdravia by výdavky na operácie na podporu kapacít reakcie na krízu mali byť oprávnené od 1. februára 2020.

⁽¹⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 26. marca 2020 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 30. marca 2020.

- (8) S cieľom zabezpečiť, aby mali členské štáty dostatočné finančné prostriedky na bezodkladne potrebné investície, je vhodné, aby Komisia nevydala príkazy na vymáhanie súm, ktoré by mali členské štáty vrátiť v súvislosti s ročnou účtovnou závierkou predloženou v roku 2020. Členské štáty by mali použiť sumy, ktoré neboli vrátené, na urýchlenie investícií, ktoré súvisia s výskytom ochorenia COVID-19 a sú oprávnené podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 ⁽²⁾ a pravidiel pre jednotlivé fondy.
- (9) Sumy, ktoré neboli vrátené v roku 2020, by mali byť zúčtované alebo by sa v súvislosti s nimi mali vydať príkazy na vymáhanie pri ukončení programov.
- (10) S cieľom reagovať na vplyv krízy v oblasti verejného zdravia by sa z ENRF mali podporovať podielové fondy a poistenie obsádok s cieľom zabezpečiť príjmy rybárov a akvakultúrnych chovateľov zasiahnutých krízou v oblasti verejného zdravia.
- (11) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to reagovať na vplyv krízy v oblasti verejného zdravia, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov navrhovanej činnosti ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (12) Vzhľadom na naliehavosť potrebnej podpory by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
- (13) Vzhľadom na výskyt ochorenia COVID-19 a naliehavú potrebu riešiť súvisiacu krízu v oblasti verejného zdravia by sa mala uplatniť výnimka z osemtyždňovej lehoty uvedenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý tvorí prílohu k Zmluve o EÚ, Zmluve o fungovaní Európskej únie a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (14) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 ⁽³⁾, (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) č. 508/2014 ⁽⁴⁾ by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 1301/2013

Nariadenie (EÚ) č. 1301/2013 sa mení takto:

1. V článku 3 ods. 1 sa dopĺňa tento pododsek:

„Okrem toho možno z EFRR v prípade potreby ako dočasné opatrenie podporovať financovanie prevádzkového kapitálu pre MSP s cieľom zabezpečiť účinnú reakciu na krízu v oblasti verejného zdravia.“

2. V článku 5 bode 1 sa písmeno b) nahrádza takto:

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 289).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014 z 15. mája 2014 o Európskom námornom a rybárskom fonde, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1255/2011 (Ú. v. EÚ L 149, 20.5.2014, s. 1).

- „b) podpory investovania podnikov do výskumu a inovácie, vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, a podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít a prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel, ako aj podpory investícií potrebných na posilnenie kapacít reakcie na krízu v oblasti zdravotných služieb;“.

Článok 2

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 1303/2013

Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013 sa mení takto:

1. V článku 30 sa dopĺňa tento odsek:

„5. Odchylné od odsekov 1 a 2 môže členský štát v prípade programov podporovaných z EFRR, Kohézneho fondu a ESF počas programového obdobia previesť maximálne 8 % prostriedkov pridelených na prioritu od 1. februára 2020 a maximálne 4 % rozpočtu programu na inú prioritu v rámci rovnakého fondu rovnakého programu.“

Takéto prevody nemajú vplyv na predchádzajúce roky. Nepovažujú sa za zásadné a nevyžadujú si rozhodnutie Komisie o zmene programu. Musia však spĺňať všetky regulačné požiadavky a musí ich vopred schváliť monitorovací výbor. Členský štát oznámi zrevidované tabuľky týkajúce sa financií Komisii.“

2. V článku 37 ods. 4 sa dopĺňa tento pododsek:

„Finančné nástroje môžu takisto v prípade potreby ako dočasné opatrenie poskytovať podporu vo forme prevádzkového kapitálu pre MSP s cieľom zabezpečiť účinnú reakciu na krízu v oblasti verejného zdravia.“

3. V článku 65 ods. 10 sa dopĺňa tento pododsek:

„Odchylné od odseku 9 sú výdavky na operácie na podporu kapacít reakcie na krízu v kontexte výskytu ochorenia COVID-19 oprávnené od 1. februára 2020.“

4. V článku 96 sa odsek 10 nahrádza takto:

„10. Bez toho, aby bol dotknutý článok 30 ods. 5, Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutie o schválení všetkých prvkov vrátane akýchkoľvek budúcich zmien operačného programu, ktorý patrí do rozsahu pôsobnosti tohto článku, s výnimkou prvkov patriacich do rozsahu pôsobnosti odseku 2 prvého pododseku písm. b) bodu vi), odseku 2 prvého pododseku písm. c) bodu v), odseku 2 prvého pododseku písm. e), odsekov 4 a 5, odseku 6 písm. a) a c) a odseku 7, za ktoré naďalej zodpovedajú členské štáty.“

5. V článku 139 ods. 7 sa dopĺňajú tieto pododseky:

„Odchylné od prvého pododseku Komisia nevydá príkaz na vymáhanie súm, ktoré majú členské štáty vrátiť v súvislosti s účtovnými závierkami predloženými v roku 2020. Sumy, ktoré neboli vrátené, sa použijú na urýchlenie investícií, ktoré súvisia s výskytom ochorenia COVID-19 a sú oprávnené podľa tohto nariadenia a pravidiel pre jednotlivé fondy.“

Nevrátené sumy sa zúčtujú alebo vrátia pri ukončení.“

Článok 3

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 508/2014

Nariadenie (EÚ) č. 508/2014 sa mení takto:

1. Článok 35 sa mení takto:

- a) názov sa nahrádza takto:

„Podielové fondy pre krízy v oblasti verejného zdravia, nepriaznivé klimatické javy a environmentálne nehody“;

b) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. ENRF môže prispievať do podielových fondov, z ktorých sa rybárom vypláca finančná kompenzácia za hospodárske straty spôsobené krízami v oblasti verejného zdravia, nepriaznivými klimatickými javmi alebo environmentálnymi nehodami alebo za náklady na záchranu rybárov alebo rybárskych plavidiel v prípade nehôd na mori počas ich rybolovných činností.“;

c) odseky 5 a 6 sa nahrádzajú takto:

„5. Členské štáty stanovujú pravidlá zriaďovania a riadenia podielových fondov, najmä pravidlá poskytovania kompenzačných platieb a oprávnenosti rybárov na tieto kompenzácie v prípade kríz v oblasti verejného zdravia, nepriaznivých klimatických javov, environmentálnych nehôd alebo nehôd na mori uvedených v odseku 1, ako aj pravidlá spravovania a monitorovania dodržiavania týchto pravidiel. Členské štáty zabezpečia, aby pravidlá fungovania fondov zahŕňali aj sankcie v prípade nedbanlivosti zo strany rybára.

6. Krízy v oblasti verejného zdravia, nepriaznivé klimatické javy, environmentálne nehody alebo nehody na mori uvedené v odseku 1 sú tie, ktoré príslušný orgán dotknutého členského štátu formálne uznal, že nastali.“;

d) odsek 8 sa nahrádza takto:

„8. Príspevky uvedené v odseku 1 sa poskytujú iba na pokrytie strát spôsobených krízami v oblasti verejného zdravia, nepriaznivými klimatickými javmi, environmentálnymi nehodami alebo nehodami na mori, ktoré dosahujú viac ako 30 % ročného obratu daného podniku vypočítaného na základe priemerného obratu uvedeného podniku za predchádzajúce tri kalendárne roky.“;

2. v článku 57 ods. 1 sa dopĺňa toto písmeno:

„e) krízy v oblasti verejného zdravia.“

Článok 4

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 30. marca 2020

Za Európsky parlament
predseda
D. M. SASSOLI

Za Radu
predseda
G. GRIČ RADMAN